

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI
No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechi 2 Lei

SUMAR

Comuna are dreptul să reducă prin budgetul său retribuiunea fixată prin lege specială unui medic al unui spital de oraș? de Tullius.

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de Casație secția II: *Controlorul șef al județului Ilfov cu Dr. Șerer.*

Curtea de Apel din București secția II: *Alexandrina Vrăbiescu ca tutrice legală a minorului său fiu Romulus Vrăbiescu cu Olga Stolojan, minorii Stolojan și cu N. Vrăbiescu.*

Bibliografie.—Poșta Administrației.

Comuna are dreptul să reducă prin budgetul său retribuiunea fixată prin lege specială unui medic al unui spital de oraș?

Casul s'a tratat la Curtea de casație S. I-a în ziua de 8 Martie curent, când Inalta Curte, confirmând decisiunea Curții de apel din Galați. S.II-a și respingând recursul Primăriei de Tecuci, s'a pronunțat, că o comună nu poate avea un atare drept. Eată cum sunt faptele și împrejurările acestui cas.

În Martie 1882 se publică în Monit. oficial concurs pentru postul de medic de oraș și de medic de spital al urbei Tecuci, cu o retribuiune de 400 lei lunar, plus o diurnă de 100 lei din partea Județului pentru vizite medicale la arestul județului și la casarma călărașilor. Acest post se obține prin concurs de către D-l. doctor Carajani, care intră de la 1 Aprilie 1882 în funcțiune primindu'și retribuiunea regulat în decurs de opt ani până la 1 Aprilie 1892. La această dată primăria, în baza legii sanitare din 1885, voină a separa acele două funcțiuni cumulative a publicat concurs pentru locul de medic de oraș, care s'a obținut de D-l. doctor Pătrașcu; eară în postul spitalului orașenesc a rămas doctorul Carajani. Comuna în loc să treacă în bugetul său

pe anul 1890 remunerarul cum prescrie legea sanitară la cantul de 300 lei, 'l trece numai cu 200 lei. Animositatea care era între D-l. primar Cuza cu D-l. doctor Carajani a făcut pe primar să nu ție nici o seamă de prescripțiunile legii sanitare. Medicul lesat în drepturile sale se plânge la direcțiunea centrală a serviciului sanitar, care se pronunță în favoarea lui, precum și D-l. doctor Stoicescu, membru al consiliului superior igienic, semnaleză nedreptatea adusă D-lui Carajani în raportul său către D-l. Ministru de interne în urma inspecțiunei făcută prin județe. Atunci d. Carajani intentează la Tecuci primăriei proces pentru obținerea dreptului său, însă tribunalul i-o respinge. Curtea însă de apel din Galați, prin decisiunea ce pronunță asupra apelului domnului medic, reformează hotărîrea tribunalului, și condamnă pe Primăria de Tecuci a'î plăti întregă retribuiunea de 300 lei lunar cu procente legale dela data acțiunei până la achitare. Inalta Curte de Casație, sesisată de recursul Primăriei, 'l respinge împărțind modul de vedere al Curții de apel.

Jurisprudența stabilită de aceste două instanțe coincide cu legea specială. Legea sanitară din 1885 prin art. 67 și 68 precizează că postul de medic de spital de oraș se obține prin concurs, și că apunamentul unui atare medic pentru un spital care are mai puțin de 20 paturî se ficsează la suma de 300 lei pe lună. Că budgetul care nu face de cât să reglementeze veniturile și cheltuelile unei comune, adică care regulează modul întrebuițării pungei comunale, nu poate să suprime o cheltuială obligatorie cum este întreție-

nera ospiciilor pentru bolnavi; căci art. 104 alin. 11 îndatorește espres pe comune să treacă asemenea cheltueli în budgetul lor. Că în tot cazul o comună nu se poate pune mai pre sus de legile țerei pentru a nimici sau modifica un drept care decurge dela lege, precum în cazul în specie unde doctorul Carajani a deținut postul prin concurs conform art. 67 din menționata lege sanitară, și în virtutea căria după art. 68 i se acordă o leafă de 300 lei pentru un spital ca acel al orașului Tecuci, care are dupre cum nu s'a contestat 19 paturî. Că în fine de câte-ori drepturile derivânde dela lege ale unui terțiu sunt atinse, evident că intervenirea justiției să impune de a i se recunoaște aceea ce părții lesate se cuvine. Credem că aceste juste motive vorbesc prin sine însăși.

Tullius.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 10 Martie 1895

Președenția d-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Controlorul șef al Județului Ilfov, cu doctorul Șerer

Patentă.— Profesii liberale.— Dacă dreptul de patentă trebuie calculat, pentru profesiunile liberale, asupra valorii locative a întregii locuințe a patentabilului.

Dreptul de patentă la care trebuie să fie impuse profesiunile liberale (avocați, medici, ingineri, arhitecți, veterinari etc.), este acela de 10 la sută asupra valorii locative a întregii locuințe ocupată de patentabil iar nu numai asupra valorii locative a încăperilor în care dînsul își exercită profesiunea.

Decisiunea No. 116.— Casată, în urma unei divergențe, și după recursul controlorului șef al județului Ilfov, decisiunea No. 563/95 a comisiunii de apel din acel județ, dată față cu Doctorul Șerer.

S'a ascultat: d-l Vivescu, delegatul Ministeriului de finanțe, în susținerea recursului, precum și d-l avocat C. Disescu, din partea intimatului Dr. Șerer, în combatere.

Curtea deliberând,

Având în vedere că cestiunea dedusă în judecata acestei Curți, prin prezentul recurs, este aceea a se ști dacă dreptul de patentă la care trebuie să fie impuse profesiunile liberale este acela de 10 la % a valorii locative a întregii locuințe ocupate de patentabil, sau trebuie calculat numai asupra valorii locative a încăperilor în care dînsul își exercită profesiunea;

Considerând că în virtutea legii din 1863 contribuțiunea patentelor se mărginește într'un drept, pe care acea lege îl numește fisc și care se regulează după Tabelile A, B și C, anexate la acea lege; că aceste tabele sunt întocmite pe presupusul profit ce profesiunile prevăzute într'insele pot să aducă; că în stabilirea acestui drept legea a voit să înlătore orî-ce mijloace închisitoriale, cari ar fi fost vecsatoriî pentru contribuabil, și n'a avut în vedere de cât niște semne exterioare și aparente, pe care le a crezut de natură a face să se vază sau să se presupună acest profit; că în tabela A

legiuitorul, după ce a făcut o împărțea generală a dreptului de patentă în 8 clase, a așezat pe fie-care din profesiunile prevăzute în acea tabelă, după importanța ce fie-care dintr'insele a crezut că are, într'una din aceste clase, și punând numărul populațiunii ca element al prosperității sale, a făcut să varieze cantumul patenței prevăzută pentru fie-care clasă după populațiune; că în tabela B. legiuitorul a coprins toate acele profesii cari, de și taxate în vederea populațiunii, nu trebuiesc însă, din cauza importanței lor și a naturii operațiunilor ce fac, să fie supuse tarifului anexat la tabela A, cile-a impus după un tarif excepțional, și în fine în tabela C legea a coprins toate acele profesii a căror prosperitate a crezut că nu depinde de numărul mai mic sau mai mare al populațiunii și a luat ca semn aparent al presupusului profit și dar ca element al impunerei, sau prețul arendeî, precum pentru arendașii de moșii, păduri, etc, sau pentru fabricanții de bere, gaz, rachi, capacitatea cazanului, orî numărul cuptoarelor pentru fabricanții de porcelan și var, sau pentru arhitecți, avocați, ingineri, medici, etc prețul chiriei.

Considerând că, sub imperiul legii din anul 1863, prin chirie nu s'a putut înțelege de cât prețul chiriei sau valoarea locativă a tutulor încăperilor ocupate de patentabili; că a voi să distingem în fața termenilor generali întrebunțați în această lege, între încăperile ocupate de familii și acelea în care patentabilul ar pretinde că 'și exercită numai profesiunea sa, pentru a nu calcula de cât prețul chiriei al acestor din urmă, ar fi să se facă de cel chemat a aplica legea o distincțiune pe care legea n'o face, ceea ce nu 'i este permis; că afară de aceasta o asemenea distincțiune ar avea de rezultat a lăsa în mâna agenților însărcinați cu așezarea acestui impozit, dreptul de a determina din totala valoare locativă, partea ce reprezintă încăperile ce au această destinațiune, ceia ce ar fi a le da o putere arbitrară pe cari tocmai legiuitorul a căutat a înlătura; că în fine, o asemenea interpretare ar fi contrarie înțelesului ce are în legiuirea pe care legea din anul 1863 a avut în vedere, adică legea francesă asupra patentelor din anul 1844 și 1850.

Considerând că legea din 23 Martie 1877, a voit, dupe cum aceasta rezultă din art. 1 și 2, s'adauge pe lângă taxa fixă prevădută în legea din 1863 o taxă proporțională, și cu această ocaziune singura modificare ce a făcut taxelor prevădute în citata lege din 1863 este numai pentru unele din taxele fixe prevădute în tabela A, iar în privința tutulor celor-l'alte profesii prevădute în tabelele B și C n'a adus nici o modificare taxelor fixate în legea din 1863; de unde urmează că profesiunile liberale taxate dupe chirie prin legea din 1863 trebuiesc să rămână taxate tot în modul cum ele erau taxate de acea lege;

Considerând, afară de aceasta, că prin art. 3 al legii din 1877 de și taxa proporțională introdusă prin acea lege, se determină în raport cu valoarea locativă a încăperilor în care se exercită profesiunile sau comercurile prevădute în tabloarile A, B și C, prin aceasta însă legea n'a voit să modifice în nimic, după cum s'a zis, taxele ce se lua în virtutea legii din 1863, ci din contră a voit ca pe lângă acea taxă să adauge și o taxă proporțională; că legea a lăsat profesiunile liberale sub impunerea prevăzută în legea din 1863, aceasta rezultă în modul cel mai învederat din art. 4 în care se declară scutite de taxa proporțională, adică de taxa prevăzută în art. 3 din acea lege, acele profesii care plătesc taxa patentelor în raport cu valoarea locativă după legea de la 1863 (tabela C); ceia ce însemnează că taxa proporțională asupra încăperilor în care se exer-

cită profesiunea nu privește pe aceste profesii tocmai pentru cuvântul că ele urmează a-și plăti taxa patentei conform legii din 1863, adică în raport cu valoarea locativă după înțelesul neapărat ce-i se dă prin acea lege;

Că dacă legiuitorul ar fi voit să aplice și pentru aceste profesii taxa proporțională în modul arătat de art: 3 ar fi declarat scutite aceste profesii nu de această taxă, ci din contra de taxa prevăzută în legea din 1863;

Considerând că ast-fel fiind motivul de casare invocat este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează...

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA II

Audiența de la 14 Noembrie 1894

Președenția d-lui A. T. H. C. KIVU, Președinte

DECISIUNEA CIVILA No. 217

Alexandrina Vrăbiescu, tutoarea legală a minorului său fiu Romulus Vrăbiescu, cu Olga Stolojan, autorisată de soțul său Anastase Stolojan, Minorii Stolojan reprezentați prin tutorele ad-hoc G. Constant. și cu N. Vrăbiescu.

Masa Succesorală. — Raport. — Cum se calculează la raport valoarea mobilelor, dupe valoarea ce aveau în momentul donațiunii sau în momentul morții donatorului? — Dacă există antinomie între art. 772 și art. 849 c. civil. — Cum trebuie aplicate aceste articole.

Moștenire. — Donațiune. — Legat. — Dacă calitatea de moștenitor este compatibilă cu cea de donatar sau legatar.

Donațiune par avancement d'hoirie. — Dacă este supusă raportului.

Raport. — Dacă în cas de raport bunurile intră în masa succesorală libere de ori-ce sarcină creată de donatar.

Raport. — Dacă lucrurile dăruite au perit prin întrebuițarea donatorului și nu se mai găsesc la deschiderea succesiunii, donatarul căruia nu i se poate imputa nimic trebuie să le raporteze?

Raport. — Dacă fructele lucrurilor dăruite sunt supuse raportului, fie că donațiunea a fost făcută unui major sau unui minor.

Legat remunerator. — Ce este un asemenea legat.

Eroarea materială în dispozitivul hotărârei. — Dacă se poate îndrepta.

(Art. 772, 849, 751, 753, 769, 846, 468, 760, 763, 754, 850, și 703 c. c. — Art. 292 pr civ.)

1) După art. 772 din codul civil, pentru formarea masei succesoriale, mobilele, pentru raport, se calculează dupe valoarea ce aveau în momentul facerii darului, iar art. 849 din c. civil, vorbind de bunuri în genere, dispune ca ele să fi calculate, pentru raport, după starea lor din momentul donațiunii și după valoarea ce au avut în momentul morții donatorului.

De și s'ar părea că există antinomia între aceste două articole, însă antinomia dispăre dacă se lasă fie-cărui articol partea lui de aplicațiune, adică totul depinde dupe cum donațiunea mobilă, este ori nu supusă raportului. Ast-fel, dacă donațiunea s'a făcut fără dispensă de raport unui succesibil care vine la succesiune și primește moștenirea, în acest cas donațiunea fiind reportabilă, se va aplica regula din art 772 pentru formarea masei succesoriale; dacă însă donațiunea s'a făcut unui străin, sau unui succesibil care însă renunță la moștenire, sau unui succesibil care de și primește moștenirea dar este dispensat de raport, în aceste trei ipoteze, donațiunea nefiind reportabilă, se va aplica în tot de una regula din art. 849.

De aci rezultă că donatarul par avancement d'hoirie viind la moștenirea donatorului și acceptând succesiunea, trebuie să raporteze la succesiune valoarea donațiunii din momentul când s'a făcut.

2) Calitatea de moștenitor este incompatibilă cu cea de legatar sau donatar. Ast-fel, de și donațiunea en avancement d'hoirie e perfectă și irevocabilă, în cât numai poate fi revocată de donator de cât în casurile anume prevăzute de lege, ca și ori care altă donațiune, aceasta însă nu împiedică ca ea să fie supusă condițiunii rezolutorii a acceptațiunii succesiunii. Ast-fel, heredele rezervatar, din momentul ce a primit moștenirea, trebuie să raporteze coerezilor săi tot ce a primit de la defunct și aceasta chiar dacă în momentul donațiunii nu avea calitatea de a moșteni și a căpătat-o în urmă, afară numai dacă donațiunea nu a fost făcută cu dispensa expresă de raport.

3) In cas de raport, bunurile raportate intră în masa succesorală libere de toate sarcinile create de donatar.

4) Când lucrurile dăruite, au continuat a fi întrebuițate de donator, și au pierit, ast-fel că la moartea acestuia nu se mai găsesc, donatarul nu poate fi obligat a le raporta întru cât nu i se poate imputa nimic lui.

5) Fructele lucrurilor dăruite nu sunt supuse raportului, pentru că se presupune că donatarul le-a cheltuit pe măsură ce le-a încasat. — Această regulă se aplică și când donațiunea a fost făcută unui minor, cas în care veniturile se presupune cheltuite de cel ce are usufructul legal al averii minorului.

6) Legat remuneratoriu se înțelege acel legat care are de obiect de a recompensa serviciile aduse de legatar testatorului.

7) Erorile materiale de calcul în dispozitivul unei hotărâri se pot îndrepta în urma unei simple cereri.

S'a ascultat: d-nii avocați C. Boerescu și M. Antonescu, din partea apelantei Alexandrina Vrăbiescu, tutoare; d-nii avocați Eugeniu Stătescu, M. Korné și V. Lascăr, din partea apelantei Olga Stolojan; d-l avocat I. Niculescu, din partea minorilor Stolojan, și apelantul N. Vrăbiescu, în persoană.

S'a ascultat d-l procuror St. Stătescu, fiind minor în cauză, în conclusioni;

Curtea deliberând,

Având în vedere apelurile făcute de D-na Alexandrina Vrăbiescu, în calitate de tutrice legală a minorului său fiu Romulus Vrăbiescu, de D-nul N. Vrăbiescu și de D-na Olga Stolojan în contra sentinței civile a Tribunalului Ilfov, Secția III, cu No. 35/94, apeluri declarate conexe.

Având în vedere că prin această sentință, admitându-se atât acțiunea intentată de Domnul N. Vrăbiescu cât și cea intentată de Doamna Olga Stolojan, s'a obligat D-na Olga Stolojan și minorul Romulus Vrăbiescu, reprezentat prin tutricea legală D-na Alexandrina Vrăbiescu, ca, în calitatea lor de erezi ai defunctului Iulian Vrăbiescu, să plătească D-lui N. Vrăbiescu legatul de 30,000 lei lăsat lui prin testamentul defunctului, recunoscându-se acestui legat caracterul de remuneratoriu; s'a fixat masa succesorală a defunctului Iulian Vrăbiescu la suma de 1.075.391 lei din care deducându-se sarcinile în sumă de 136.028 lei rămâne ca activ net suma de 939.363 lei, s'a fixat rezerva fie-cărui moștenitor și, disponibilul de câte 313.121, s'a redus legatele testamentare la suma de 3.146 lei, până la concurența cărei sumi se vor executa de D-na Stolojan, s'a respins cererea de reducerea donațiunii făcută minorilor Stolojan, s'a obligat erezii să raporteze la masa succesorală donațiunile primite, și anume: D-na Olga Stolojan dota sa în sumă de 205.482, iar minorul R. Vrăbiescu moșia Frățilești, lei 19.700 valoarea instrumentelor și animalelor destinate pentru exploatarea moșiei și care au perit, lei 6.390 valoarea acaretelor de pe moșie care au ars și care s'au încasat de la Societatea de Asigurare de către tutrice, și magazinele din Brăila, s'a ordonat în fine eșirea din indiviziune.

Având în vedere, că prin apelul său D-na Alexandrina Vrăbiescu, tutricea legală a minorului R. Vră-

biescu pretinde: că donațiunea făcută minorului ar fi dispensată de raport și că în tot cazul evaluarea moșiei Frățilești ar fi exagerată, ca să se recunoască ca o creanță a minorului în contra moștenirii suma de 19.700 lei, valoarea instrumentelor și vitelor destinate exploatarei moșiei și care au perit, că usufructul minorului a fost evaluat scăzut și că pentru a se ajunge aci, s'a prevăzută o sumă prea mare pentru întreținerea minorului și a acaretelor, că mobilele din casă de la Moșia Frățilești au fost evaluate urcat, iar bijuteria și celelalte lucruri în mod fantastic, că donațiunea moșiei Hângulești făcută minorilor Stolojan, ar fi în realitate adresată D-nei Olga Stolojan, că dar e raportabilă, că în tot cazul evaluarea e scăzută și donația e reductibilă, că rău D-na Olga Stolojan a fost apărută de a aduce la masa succesorală suma de lei 100.000 ce s'ar fi sustras de D-sa, și să fie privată de a lua veri-o parte din această sumă, că nu trebuie să treacă ca sarcină a moștenirii datoria de 2000 lei către Drăgușanu, că în fine legatul D-lui N. Vrăbiescu nu e renumeratariu ci un legat pur și simplu.

Având în vedere că D-nu N. Vrăbiescu prin apelul său cere: a i se recunoască ca legat renumeratariu suma de 40.000 lei, iar nu 30.000 lei cum a dispus Tribunalul, a i se acorda cheltueli de judecată, a se obliga D-na Stolojan să aducă la masa succesorală suma de 100.000 lei, sustrasă de D-sa din succesiune, a se anula donațiunea moșiei Hângulești, a se face evaluarea averii după justa ei valoare și a se raporta la masă și usufructul ce a fost dăruit minorului Romulus Vrăbiescu.

Având în fine în vedere că D-na Olga Stolojan prin apelul său tinde la reformarea sentinței Tribunalului asupra următoarelor puncte: că dota D-sale să fie raportată pe valoarea ei din momentul donațiunii iar nu pe valoarea din momentul deschiderii succesiunii, să se recunoască că legatul adresat D-lui N. Vrăbiescu nu e renumeratariu, să se facă evaluările imobilelor după justa lor valoare, de oare-ce casa din Brăila și moșia Hângulești ar fi prea urcate, iar moșia Frățilești scăzută, să se socotească în masă, iar nu ca creanță a minorului R. Vrăbiescu în contra moștenirii usufructul și suma de 19.700 lei, valoarea vitelor și instrumentelor perite ce i fusese dăruite o dată cu moșia Frățilești, în fine să se reducă cheltuelile de înmormântare și plata monumentului de or-ce s'ar fi trecut mai mult.

Având în vedere, că toate aceste puncte de nemulțumire tinzând la modificarea masei succesoriale și prin urmare a rezervei și colitaței disponibile, chestiunea care se impune este fixarea masei.

Având în vedere că în această privință norma de urmat este cea indicată de art. 849 c. civ. că procedând în averea stabilită de acest text de lege se constată că bunurile în ființă rămase la moartea lui Iulian Vrăbiescu erau 40.000 lei, scrisuri fiindare valoarea nominală, 4.700 lei numerariu, 3.694 lei creanțe ale D-lui N. Vrăbiescu, o casă în Brăila, mobilele din casă și altă avere mobilă de la moșia Frățilești, în fine bijuteria și argintăria.

Având în vedere că ne-fiind nici o contestație în ce privește scrisurile fiindare, numerariul și creanțele D-lui N. Vrăbiescu, aceste bunuri urmează a se trece la masă cu valoarea fixată de tribunal, adică: scrisurile drept suma de 39.100, valoarea reală din momentul decesului, numerariul în sumă de 4.700 lei și creanțele D-lui N. Vrăbiescu pentru suma de 3.694 lei.

Considerând că în ce privește casa din Brăila D-na Olga Stolojan cere a fi scăzută, de oare-ce evaluatia de 106.000 lei fixată de Tribunal ar fi prea exagerată.

Având în vedere că acest imobil a fost evaluat de Iulian Vrăbiescu prin testamentul său după suma de 80.000 lei, iar experții l'au evaluat drept suma de 94.051, că având în vedere ambele aceste evaluări, și tinând compt și de chirie, care este de 5.300 lei pe an, Curtea în aprecierea sa fixează valoarea acestui imobil la suma de 100.000 lei.

Având în vedere că în ce privește mobilele de la moșia Frățilești, tutricea minorului Romulus Vrăbiescu

pretinde că ar fi exagerat evaluate de Tribunal 10.000 lei și cere a se reduce numai la 2.000 lei;

Considerând că Tribunalul prin hotărârea sa afirmă că această evaluare este făcută chiar de părți, că din raportul experților reese că mobila propriu zisă n'a fost evaluată de cât 6.000 lei, că la această țifără, adăogându-se și valoarea celorlalte obiecte mobile trecute în inventariu, cum și valoarea unor cai, trăsura și un ceas de aur, s'a ajuns la țifra de 10.000 pe care Curtea negăsind-o exagerată, cată a o menține.

Având în vedere că în ce privește bijuteria, D-na Alexandrina Vrăbiescu pretinde că suma de 5.000 lei, cât s'a evaluat de Tribunal, ar fi fantastică de oare-ce experții nici n'au putut-o vedea și estima fiind închisă în casa de fer.

Având în vedere că bijuteria fiind anume specificată în inventariu sub No. 181—197, iar argintăria (serviciu de masă) sub No. 158—166, Curtea în aprecierea sa găsește că suma de 5000 lei cu cât s'a evaluat de Tribunal nu este exagerată și o menține.

Că dar valoarea totală a averii rămasă în ființă la moartea lui de cuius se ridică la cifra de 162.494 lei.

Având în vedere că la această sumă cată a se adăoga prin calcul și bunurile de care Iulian Vrăbiescu a dispus prin donațiuni între vii și anume: dota D-nei Misir, dota D-nei Stolojan, moșia Frățilești și magazinele din Brăila, dăruită minorului Romulus Vrăbiescu și moșia Hângulești, dăruită minorilor Stolojan.

Având în vedere că întru cât privește dota D-nei Misir nu e dificultate, de oare-ce ea fiind constituită în bani urmează a fi calculată pe valoarea ei, care este de 6000 lei și asupra acestui punct părțile sunt de acord.

Având în vedere că în ce privește dota D-nei Olga Stolojan, tribunalul a dispus ca ea să fie raportată pe valoarea de 205.482 lei.

Având în vedere că D-na Olga Stolojan e nemulțumită de această evaluare, susținând că, întru cât dota sa a fost constituită în bunuri domeniiale ceea-ce trebuie să raporteze este valoarea acestor bunuri din momentul donațiunii.

Având în vedere că din actul dotal autentificat de tribunalul Brăila sub No. 318 din 12 Septembrie 1877 rezultă că dota constituită de Iulian Vrăbiescu fiicei sale Olga la mărișul ei cu D-l Anastasie Stolojan se compunea din 131.786 lei vechi, conveniți fetei ca moștenire de la muma sa Fotini Vrăbiescu, iar restul până la completarea sumei de 200.000 franci în obligațiuni domeniiale se dă de inzeștrător din averea sa proprie, așa că ambele sume să nu treacă peste 200.000 franci în bunuri domeniiale, osebni i se mai da un trousseau în valoare de 14000 franci. Că pentru a ști care este în realitate dota constituită de Iulian Vrăbiescu din propria sa avere, trebuie a se scădea din suma totală a bonurilor domeniiale, atât cât represintă averea maternă, că dar cei 131.786 lei vechi, transformați în lei noi, dau cifra de 48.869. Că cursul bonurilor domeniiale după cota oficială publicată în «Monitor», fiind la epoca constituirei dotei de 75%, bonurile domeniiale cumpărate cu din averea proprie a D-nei Stolojan adică suma de 48.809 lei erau în valoare nominală de 65.000 lei, că dar cea ce s'a constituit de I. Vrăbiescu ca dotă din propria sa avere este 135.000 lei în bunuri domeniiale valoarea nominală ceea ce represintă 101.250 lei valoarea efectivă, că dacă la această sumă se adăogă și valoarea trousseului, dota reală constituită de I. Vrăbiescu fiicei sale din propria sa avere se urcă la suma de 115.250 lei.

Având în vedere că o dată stabilit care este dota constituită de Iulian Vrăbiescu fiicei sale, chestiunea este de a se ști dacă ea trebuie raportată pe valoarea din momentul constituirei sale pe valoarea din momentul morții inzeștrătorului.

Având în vedere că în această privință există în Cod două articole ale căror dispozițiuni par a se contrazice. — Aceste sunt: art. 772 C. Civ. care ocupându-se de raportul mobilelor, dispune că ele se va calcula pe valoarea ce mobilele aveau în momentul facerii darului, și art. 849 de la reducțiuni care, vorbind de

bunuri în genere, dispune ca ele să fie calculate după starea lor din momentul donațiunii și după valoarea ce au avut în momentul morței donatorului.

Având în vedere că antinomia dispune dacă se lasă fie-cărui articol partea lui de aplicațiune. — Că totul depinde după cum donațiunea mobilă, este ori nu supusă raportului. — Așa dacă donația s'a făcut fără dispensă de raport unui succesibil care vine la succesiune și primește moștenirea, ea fiind reportabilă, se va aplica, regula art. 772, chiar pentru formarea masei; dacă însă donațiunea s'a făcut unui strein, unui succesibil care însă renunță la moștenire, sau unui succesibil care de și primește moștenirea dar este dispensat de raport, în aceste trei ipoteze, donația nefiind reportabilă, se va aplica în tot-d'a-una regula din art. 849; că în specie, D-na Olga Stolojan, fiind donatară *par avancement d'hoirie*, și acceptând succesiunea, conform art. 772, trebuie să raporteze la masa valoarea dotei din momentul donațiunii, adică suma de 115.250 lei. — A aplica când este vorba de donațiunii de mobile numai art. 772, sau numai art. 849 ar fi să se anihileze cu totul dispozițiunile unuia din aceste articole, ceea ce n'a putut intra în intențiunea legiuitorului.

Că dar motivul de nemulțumire formulat de D-na Olga Stolojan asupra acestui punct găsindu-se fondat hotărârea Tribunalului cată a fi reformată.

Având în vedere donațiunea făcută minorului Romulus Vrăbiescu, după cum rezultă din actul de donațiune autentificat și transcris la tribunalul Brăila și Ialomița sub No. 2 și 4 din 1887 se compune: din Bădeni-Frățilești din județul Ialomița cu toate construcțiunile, îmbunătățirile și acarele făcute pe densa, din vitele, mașinile și plugurile aflate pe densa, destinate pentru serviciul exploatărei și evaluate de donator drept suma de 19.700 lei, dintr'un loc cu patru ochiuri de magazine, situate în portul Brăila și din usufructul și veniturile moșiei și magaziiile la care donatorul renunță chiar pe timpul minorității copilului în folosul său.

Având în vedere că D-na Alexandrina Vrăbiescu, cere a se recunoaște că donațiunea minorului ar fi dispensată de raport, invocând pentru aceasta în primul loc irevocabilitatea donațiunii, și în al doilea rând că darurile făcute unui succesibil *en avancement d'hoirie* se impuță mai întâiu asupra părții sale rezervate, iar prisosul asupra cotelor disponibile, așa în cit un asemenea donatar nu e dator să raporteze porțiunea din donațiune care trece peste partea sa ereditară; cu alte cuvinte rezerva nu se calculează în masă pentru toți moștenitorii, ci individual pentru fie care din ei.

Având în vedere că deși e adevărat că donațiunea *en avancement d'hoirie* e perfectă și irevocabilă, în cât nu mai poate fi revocată de donator de cât în casurile anume prevăzute de lege, ca ori și care altă donațiune, aceasta însă nu împiedică ca ea să fie supusă condițiunii resolutorie a acceptațiunii succesiunii. Art. 751 c. civil este formal în această privință; din momentul ce heredele rezervatar acceptă moștenirea, el trebuie să raporteze coerezilor săi tot ce a primit de la defunct și aceasta chiar dacă în momentul donațiunii nu avea calitatea de a moșteni și a căpăta-o în urmă (art. 753) într'un cas ca și în cel-lalt bunurile intră în masa succesorală, libere de toate sarcinile create de donator (art. 769) afară numai dacă donațiunea nu a fost făcută cu dispensa expresă de raport (Art. 846 combinat cu 754 și 753 C. Civil.) Aceasta înseamnă că calitatea de moștenitor este incompatibilă cu aceea de legatar s'a donatar, una absoarbe pe cea-laltă, prin efectul acceptațiunii este desființată *in praeteritum* și considerată ca și cum n'ar fi existat, ca și cum bunurile dăruite n'ar fi eșit un singur moment din patrimoniul lui *de cujus*, și s'ar găsi încă în acest patrimoniu la deschiderea succesiunii pentru a fi împărțite între moștenitori *jure hereditario*, că în specie tutricea acceptând moștenirea lui Iulian Vrăbiescu în numele minorului, urmează să aducă la masa întreaga donațiune ce a primit de la defunct într'un cât prin actul de donațiune nu s'a prevăzut dispensa de raport. Că o dată stabilit acest lucru, ceea ce importă a se ști este, ce anume trebuie raportat și pe ce valoare?

Având în vedere că conform art. 849 c. civil moșia Frățilești trebuie calculată la masă după starea ei din momentul donațiunii și valoarea din momentul morței donatorului; că fiind compt de întinderea moșiei de peste 4000 pogoane pământ cultivabil, de situația ei topografică între stațiile Tândărei și Elena, de acarele aflate pe ea, de raportul experților, și evaluarea făcută de defunctul Iulian Vrăbiescu prin testamentul său, și de arendă; Curtea în aprecierea sa fixează valoarea acestei moșii la cifra de 650.000 lei, din care deducând sarcina ipotecară, datorită Creditului Funciar în sumă de lei 193.621, rămâne ca valoare netă, suma de 456.379 lei, care se va computa în calculul masei. Că oșebit de această sumă, tutricea cată să mai aducă la masă și suma de lei 6390 valoarea acarelor arse, care s'a încasat de d-sa de la Societatea de Asigurare. În fine trebuie să se mai aducă la masă magaziiile din Brăila cu valoarea de 35.000 lei, cât s'a fixat de Tribunal și pe care evaluare părțile au dat mulțumire.

Cât pentru suma de 19.700 care reprezintă valoarea vitelor și instrumentelor destinate exploatărei moșiei Frățilești, care fusese asemenea dăruite minorului și care au pierit, de nu s'a mai găsit la moartea donatorului, care a exploatat moșia pe timpul minorității copilului, într'un cât nu se poate imputa nimic donatorului, el nu poate fi obligat a o mai raporta (art. 468 combinat cu 760 c. civil). Aceste obiecte trebuie considerate ca și cum n'ar fi existat nici în patrimoniul defunctului nici în al minorului și de aceea valoarea lor cată a fi dedusă atât de la activul, cât și de la pasivul succesiunii. Pretențiunea tutricei de a se considera această valoare ca o creanță a minorului în contra moștenirii e nefondată, pentru că donația nefiind dispensată prin raport, prin efectul acceptării moștenirii a fost desființată și donatarul urma să o ducă la masă, dacă de fapt ar fi primit-o.

Având în vedere că relativ la veniturile moșiei și magaziiilor, donatorul a renunțat prin actul de donațiune la usufructul său legal în favoarea minorului; că aceste venituri fiind încasate de Iulian Vrăbiescu din momentul donațiunii și până la moarte, adică pe patru ani și jumătate, succesiunea sa e ținută a răspunde de aceste venituri; că după contractele de arendă și închiriere veniturile moșiei se urcă la suma de 96.000 lei, iar ale magaziiilor la suma de 24.000 lei, cea ce dă un total de 120.000 lei, că din această sumă, deducându-se ratele plătite la Creditul Funciar Rural în sumă de 50.511 lei 42 bani, cum și cheltuielile de întreținere a imobilelor și minorului, pe care Curtea le fixează la cifra de 34.488 lei 58 bani, sumă cu care succesiunea rămâne datoare este de 35.000 lei.

Având în vedere că chestiunea ce se naste este dacă această sumă trebuie să intre în calculul masei; cu alte cuvinte dacă minorul e ținut să raporteze și usufructul ce i s'a donat sau dacă constituie o creanță a minorului în contra moștenirii dispensată din raport.

Având în vedere că după dispozițiunile art. 762 c. civ. fructele lucrurilor dăruite nu sunt supuse raportului și cuvântul este că donatarul este presupus că el a cheltuit pe măsură ce le-a încasat. Imprejurarea că ele a fost dăruite unui minor care nu putea să le cheltuiască, nu schimbă în nimic situațiunea, de oare-ce aceste venituri s'ar fi cheltuit de sigur de părinte, dacă el nu renunța la usufruct. Ceea ce trebuie să se aibă în vedere este că patrimoniul defunctului nu se găsește cătuși de puțin diminuat prin neaducerea la masă a acestor venituri, de alt-mintrelea ar fi și injust ca copilul major să se bucure de venituri, nefiind obligat a raporta de cât bunul dăruit, și minorul să aducă o dată cu bunul și veniturile pentru a le împărți cu moștenitorii săi. Că dar minorul Romulus Vrăbiescu nu poate fi obligat să raporteze la masă și veniturile imobilelor dăruite lui; prin urmare suma de 35.000 lei constituie o creanță a sa în contra moștenirii care se va trece la sarcini. Cât pentru dobânzile ce se ceră se calcula în profitul minorului la aceste venituri conform art. 390 și 400 c. civil, să nu se uite că Iulian Vrăbiescu a renunțat la usufructul său legal numai în ce privește veniturile imobilelor și că prin urmare, do-

bănzile ce s'ar fi convenit la aceste venituri capitalizate și aparțineau lui întru cât nu renunțase și la aceste dobândi.

Având în vedere că ultimul bun care trebuiese adăogat prin calcul la masa succesorală este moșia Hângulești dăruită minorilor Stolojan.

Având în vedere că în ce privește evaluarea acestui bun, D-na Olga Stolojan susține că Tribunalul ar fi evaluat urcat, iar tutricea minorului Romulus Vrăbescu susține în contra că a evaluat scăzut.

Având în vedere actul de cumpărătoare al acestei moșii, evaluarea făcută de defunct prin testamentul său, actul de expertiză și contractul de arendă, Curtea, în aprecierea sa, reduce valoarea acestei moșii la suma de lei 350,000, din care deducând sarcina ipotecară a Creditului în sumă de 125,853 lei, rămâne netă sumă de 224,147 lei cu care se va calcula în masă.

Având în vedere că s'a susținut atât de tutrice cât și de D-l N. Vrăbescu că donațiunea moșiei Hângulesci ar fi fructul captațiunei, că ar fi simulată, că în tot cazul e adresa:ă D-nei Olga Stolojan, și că copii săi sunt numai nisce persoane interpuse, și că prin urmare moșia cată să fie adusă la masă în natură.

Având în vedere că D-l N. Vrăbescu nefiind de cât un legatar, densusul nu poate pretinde ca herezii să facă raport (art. 763 codul civil), rațiunea este că legatarul nu pot lua lagatul de cât din bunurile disponibile aflate în moștenire, iar nu din bunurile raportate care se împart numai între moștenitori.

Având în vedere că numai s'a ales, fără a se dovedi cu ceva, că donațiunea ar fi fructul captațiunei, împrejurarea că donatorul se găsea bolnav în casa D-nei Stolojan în momentul când a făcut donațiunea nu e de ajuns. Că tot ast-fel nu se dovedesce cu nimic simulațiunea. A o deduce numai din faptul că Iulian Vrăbescu căuta să-și pună la adăpost averea de urmărirea societății sale, și că acesta ar rezulta din codicilul făcut în aceeași zi, în care declară că prin facerea donațiunei nu înțelege a anula nici una din dispozițiunile sale testamentare iarăși nu e de ajuns. Codicilul nu dovedesce de cât că donatorul a înțeles să nu se strice cele-lalte dispozițiuni din testamentul său, iar nu de a stabili simulațiunea, căci în acest cas n'avea de cât să ceară D-nei Stolojan un contra înscris. În fine, nu se dovedesce că donațiunea ar fi adresată D-nei Olga Stolojan, și că copii ar fi numai nisce persoane interpuse. Actul de donațiune dovedesce din contra că donațiunea este făcută minorilor Stolojan, și prin urmare e presupusă că s'a făcut cu scutirea de raport conform art. 754 codul civil, că chiar de s'ar privi ca făcută D-nei Stolojan, de ore-ce i se impune ore-care sarcini, donatorul a dispensat-o prin act chiar de raport prin urmare D-na Stolojan are drept să o rețină și să și-o impute asupra disponibilului, întru cât prin testament i s'a legat și cotitatea disponibilă, iar nici de cum nu poate fi obligată să raporteze la masă.

Cât pentru chestiunea dacă această donațiune, făcută minorilor Stolojane ste supusă reducățiunei conform art. 850 codul civil rămâne a se vedea dupe reconstituirea masei.

Având în vedere că valoarea bunurilor dăruite fiind de 897.166 lei, iar valoarea averei rămasă în ființă la moartea lui *de cuius* fiind de 162,494 lei, rezultă că întregul patrimoniu al lui Iulian Vrăbescu se urcă la cifra de 1,059,660 lei.

Având în vedere că atât D-l N. Vrăbescu cât și D-na Alexandrina Vrăbescu, tutricea minorului R. Vrăbescu, au cerut ca d-na Olga Stolojan să fie obligată a aduce la masa succesorală încă o sumă de lei 100.000, ce pretind că ar fi fost dată de D-sa la o parte din succesiune, și să fie exclusă de a lua vre-o parte din această sumă conform art. 703 codul civil.

Având în vedere că pentru a dovedi faptul sustracțiunei, numiții s'au servit: de un borderou al casei de bancă Zerlendi, o scrisoare a acestei case, martori, pre-sumțiunii și chiar de interogatoriul d-nei Stolojan.

Considerând că din toate probele administrate reese că Iulian Vrăbescu a avut cu casa Zerlendi două partide: una de bani și alta de efecte; că la partida de

bani a rămas dator casei cu suma de 2000 lei, iar efectele ce avea în cele din urmă atingeau suma de 105.000 lei și au fost toate ridicate în ziua de 25 Aprilie 1891. Că aceste efecte au fost aduse în casa d-nei Stolojan și ținute mai întâi într'un geamantan și apoi în casa de fier a soților Stolojan, iar cheile se păstrău de Ghiță Ionescu, omul de încredere al lui I. Vrăbescu; că toc-mai pe la începutul lui Iunie, adică înainte de a pleca la Gâmp-uLung, d-l I. Vrăbescu a luat cheea din mâinile lui G. Ionescu și a confla'to împreună cu bonurile d-nei Stolojan de la care însă a avut grijea a lua o chitanță pe care a închis'o într'una din sertarele biuroului d-lui Stolojan, unde Vrăbescu își păstra și alte hârtii și a cărui chee o ținea densusul, că bonurile lăsate atunci în păstrarea d-nei Stolojan n'a putut fi de cât în valoare de 100.000 lei, fiind-că martorul G. Ionescu spune că a doua zi căutând ceva în sertarul biuroului, față fiind și d-l Vrăbescu a vădut un bon de 5.000 lei, care a și fost schimbat, iar banii au servit pentru voiagiū la Câmpu-Lung, că după ce s'a întors de la Câmpu-Lung, și anume în ziua de 15 Iunie 1891, Iulian Vrăbescu a vëndut casei de bancă Zerlendi prin intermediul curtierului Dumitru Hurmuz efecte în valoare de 100.000 lei iar banii prinși din vëndarea lor au fost dați în mâna lui Vrăbescu, fără să mai fi fost cine-va față și densusul și-a închis în sertarul biuroului, de unde martorul Hurmuz spune că i se dedese și bonurile, că acest fapt dovedeste că după întoarcerea sa de la Câmpu-Lung, Vrăbescu luase din mâinile d-nei Stolojan efectele ce și confiasse la plecare, că la 6 Iulie 1891 I. Vrăbescu încetând din viață s'au găsit bani numerari numai suma de 4.700 lei, și o chitanță a d-nei Olga Stolojan cu data de 15 Iunie 1891, constatând că i s'ar fi dat în păstrare de defunct la acea epocă efecte în valoare de 40.000 lei.

Având în vedere că d-l N. Vrăbescu, și tutricea pretinde că de ore-ce banii au fost aduși de Hurmuz în casa d-nei Stolojan și cum I. Vrăbescu a murit la un interval scurt după aceea, fără să fi avut putința să mai iasă, sau să se întâlnească cu cine-va, e vedit că nimeni altul n'a putut să dea la o parte acești bani de cât d-na Stolojan, căria și a și profitat, pentru că la acea epocă ar fi cumpărat un loc și clădit pe el o casă de o mare valoare.

Având în vedere că împrejurarea că Iulian Vrăbescu a stat, zăcut și murit în casa d-nei Stolojan, nu e de ajuns pentru a o constitui deponară a valorilor ce părintele său a adus în casa sa, când știut este că el și lua chitanța ori de câte ori și confia ceva și nici poate fi ținută să dea seama de modul întrebunțării sumei încasate din vëndarea efectelor. Că dacă veri-o sustracțiune a avut loc, ea s'a putut comite și de alții, de ore-ce în casa d-nei Stolojan, și în apropiere de patul defunctului se mai găseau servitori, o femeie care și îngrijea, și chiar Ghiță Ionescu, omul său de încredere. — Că de altmintrelea nici este probat că și-ar fi sustras ceva de ore-ce e cert că la 15 Iunie, Vrăbescu nu avea în posesiunea sa mai mult de circa 10.000 lei, prinși pe efectele vëndute și la moarte s'a găsit deja 4.700 lei numerari și 40.000 lei, efectele din chitanța d-nei Stolojan; că faptul că chitanța D-nei Stolojan pörtă tot data de 15 Iunie, când s'au vëndut efectele, nu presupune numai de cât că ar fi pentru alte efecte, fiind-că e constatat că Vrăbescu avea atunci mai mult de 100.000 lei în efecte, că lucrurile nu se pot explica în alt mod de cât că Iulian Vrăbescu, ne găsind atunci îndată să cumpere o casă nepotului său N. Vrăbescu, după cum avea dorința, ceea ce pare a rezulta din interogatoriul d-nei Stolojan, a cumpărat tot în acea zi alte efecte pentru suma de 40.000 lei, sau a putut și ar să dea d-nei Stolojan suma în numerari și și-a cerut să-i dea chitanța că a primit 40.000 lei în efecte; că restul banilor a putut prea bine să fie cheltuit de defunct, fie achitând ore-cară datorii, fie făcând daruri manuale. Că ne fiind dar cu nimic dovedit că din succesiunea lui Iulian Vrăbescu, s'a sustras 100.000 lei, și că d-na Olga Stolojan este autorea sustracțiunei, cererea d-lui N. Vrăbescu, și a d-nei Alexandrina Vrăbescu, de a fi obligată d-na Stolojan, ca să aducă la

masa succesorală această sumă câtă a fi respinsă.

Având în vedere că pentru a ști cât rămâne ca activ net, urmează ca din valoarea masei succesorale să se deducă sarcinile și anume cheltuelile de înmormintare și plata unui rest pentru monument în sumă de 11.500 lei, dota D-nei Alexandrina Vrăbiescu, în sumă de 44.028 lei, pentru care există luată inscripție ipototecară asupra casei din Brăila, garanția arendașului moșiei Frățilești în sumă de 6.000 lei, și datoria la casa Zerlendi în sumă de 2.000 lei, sarcini asupra cărora părțile sunt de acord.

Că de și D-na Olga Stolojan, prin apelul său a cerut modificarea hotărârei tribunalului în ce privește cheltuelile de înmormintare și monument, întru cât însă se constată în fapt că tribunalul n'a trecut cifra de 15.000 lei, cât D-sa arată, ci numai 11.500 lei, cât cere, nu e locul a se mai face veri-o rectificare.

Considerând că tot ca sarcină a moștenirii urmează a se mai trece și suma de 35.000 lei, care reprezintă usufructul, sau veniturile moșiei Frățilești și a magaziiilor din Brăila, și care s'au recunoscut de Curte ca o creanță a minorului Romulus Vrăbiescu, în contra moștenirii.

Având în vedere că tribunalul a mai trecut printre sarcini și o sumă de 2.000 lei ca datorită unui Drăgușan

Având în vedere că tutricea minorului Vrăbiescu, contestă existența acestei datorii, ca ea ne fiind cu nimic justificată, nu poate figura ca sarcină a moștenirii.

Având în vedere că D-na Olga Stolojan și Alexandrina Vrăbiescu, cer a se scoate de la sarcini și legatul de 30.000 lei, lăsat de defunct lui N. Vrăbiescu, susținând că n'ar fi un legat renumeratoriu cum s'a hotărât de tribunal, ci un legat pur și simplu.

Având în vedere că d-l N. Vrăbiescu, nu numai că se opune la această cerere, dar pretinde că în interval de la facerea testamentului și până la moartea lui de *cujus* el a continuat și peste serviciile sale și cere a'și se recunoască ca renumeratoriu suma de 40.000 lei, adică cât s'ar prețuisse chiar de I. Vrăbiescu, înainte de de a muri; că pentru a dovedi că densusul a adus serviciul defunctului de la 1885 și până la moarte, d-l N. Vrăbiescu, a produs o serie de acte, precum, procuri, certificate de la diferitele autorități judeătorești, copii după hotărâri, și scrisori de a le defunctului, din cuprinderea cărora reese într'adevăr că a pledat pentru I. Vrăbiescu, în mai multe afaceri și că i-a administrat chiar averea pe timpul cât densusul a lipsit în streinătate.

Având în vedere că dacă aceste acte dovedesc serviciul aduse, din ele nu rezultă însă că acele servicii n'au fost răsplătite, și d-l N. Vrăbiescu, nici a administrat veri-o altă probă din care să se rezulte că i s'ar datorat ceva de defunct. Că în asemenea împrejurări singura călăuză este testamentul. Că din cuvintele întrebunțate de testator *din averea mea se va da nepotului meu, Nicolae Vrăbiescu, suma de 30,000 lei, la însurătoarea sa ca zestre din parte-mi* reese clar și lămurit că nu era vorba de plata veri-unei datorii ci de o liberalitate pe care testatorele voia a o face nepotului său. Că aceea-ce confirmă pe deplin acest lucru este scrisoarea chiar a d-lui N. Vrăbiescu adresată unchiului său după 20 Ianuarie 1890 dată facerii testamentului, prin care'i arată că e sequestrat de portărei pentru o datorie de 650 lei, și-l roagă să-l ajute, obligându-se a'și restitui banii cum și cambiile sale cu data de 10 Iunie 1890 și 8 Februarie 1891 găsite în suscesiune, cu care se constată că s'a împrumutat de la defunct, și că e și astăzi dator suma de 3,694 lei. Or, când se datorește cui-va pentru servicii aduse, nu se dă cambii pentru ceea ce i se plătește în comptul datoriei.

Considerând în drept că prin legat renumeratoriu se înțelege acela care are de obiect de a recompensa serviciile aduse de legatar testatorului.

Considerând că d-l N. Vrăbiescu n'a dovedit cu nimic că legatul său ar avea acest caracter; că din interogatoriul D-nei Olga Stolojan nu rezultă nimic alt de cât că Iulian Vrăbiescu, încă în viață fiind, a voit se cumpere o casă nepotului său, N. Vrăbiescu, până la 40.000 de lei, și că negăsind a rugat pe D-na Stolo-

jan, pe care o lasă executoare testamentară ca să nu-î dea bani în mână, ci să-î cumpere o casă, cu alte cuvinte preocupățiunea lui Iulian Vrăbiescu era că dacă i va da nepotului său bani în mână, are să-î cheltuească și de aceea căuta să-î cumpere o casă; că dar singurul criteriu rămâne tot testamentul, din el numai se poate vedea care a fost voința testatorului, că din termenii întrebunțate de testator reese în mod clar că voința sa a fost de a face o liberalitate nepotului său iar nici de cum de a'și răsplăti nici cum-va serviciul. Că așa fiind legatul d-lui N. Vrăbiescu este un legat pur și simplu iar nu un legat renumeratoriu; că el este numai de 30.000, iar nu de 40.000 lei cât se cere și dar el nu poate figura printre sarcinile suscesiunii.

Că pentru cheltuelile de judecată ce se mai cer de D-l N. Vrăbiescu, întru cât apelul său este nefondat asupra principalului cap de cerere, cheltuelile ce se cer nu i pot fi acordate.

Că dar pasivul suscesiunii se urcă la suma de 98.528 lei, care deducându-se din activul în ființă găsit la moartea lui de *cujus*, în suma de 162.494 lei rămâne ca activ net în suscesiune suma de 63.966, că la această sumă adăogându-se și valoarea donațiilor în sumă de 897.166 lei, activul net al suscesiunii este de 961.132 lei.

Având în vedere că herezii rezervatari fiind numai doi, cotitatea disponibilă este de a treia parte, adică de 320,377 lei 33 bani, iar rezerva ambilor moștenitori de 640,754 lei, 66 bani, sau 320,377 lei, 33 bani de fie-care.

Că D-na Olga Stolojan având primită *par avancement d'horie* dota sa în suma de 115.250 lei, iar minorul Romulus Vrăbiescu o donațiune în suma de 462.769 lei, cea ce în total face suma de 578.019 lei; prin urmare pentru îndeplinirea rezervei ambilor moștenitori mai trebuiesc suma de 62.735 lei 66 bani, că în masa succesorală aflându-se o sumă de 63.966 lei, provenind din activul găsit în suscesiunea lui de *cujus* după deducerea sarcinilor, erezii caută să-și întregască rezerva cu din această sumă, mai rămânând disponibilă suma de 1.230 lei 34 bani.

Considerând că din momentul ce în masa succesorală se află activ suficient pentru completarea rezervei, donațiunea moșiei Hângulești, făcând minorilor Stolojan cu dispensă de raport de și e cea mai nouă, numai poate fi supusă reducțiunii.

Având în vedere că cotitatea disponibilă fiind lăsată D-nei Olga Stolojan cu sarcina de a îndeplini legatele prevăzute în testament, D-sa va plăti acele legate, însă în limitele disponibilului de 1.230 lei 34 bani.

Cât privește eșirea din indiviziune, întru cât ea este admisă de tribunal, și părțile nu s'au plâns de această măsură, Curtea urmează a o menține.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Scarlat Popescu.

Decide: Reformează menționata sentință cu No. 35/94, și în consecință:

Respinge acțiunea lui Niculae Vrăbiescu de a se considera legatul, dat de Iulian Vrăbiescu, ca renumeratoriu.

Fixează masa succesorală a averii rămasă de la defunctul Iulian Vrăbiescu la un milion cinci-zeci și nouă de mii șase sute șase-zeci lei (1.059.660) din care deducându-se lei 98.528, sarcinile suscesiunii, rămâne activ net 961.132 lei.

Fixează rezerva fie-cărui din cei doi erezi, Olga Stolojan și Romulus Vrăbiescu, precum și cotitatea disponibilă, la câte 320.377 lei 33 bani. Obligă pe ambii erezi rezervatari să raporteze la masa succesorală donațiunile între vii, primite de la Iulian Vrăbiescu, și anume: D-na Olga Stolojan suma de 115.250 lei, dota sa, iar minorul Romulus Vrăbiescu, moșia Frățilești, magaziiile din Brăila și suma de 6.390 lei, valoarea acaretelor de la moșia Frățilești, plătită de Societatea de asigurare în urma arderei acelor ecarete și incasată de tutoarea sa legală, ca împreună cu cel-l-alt activ aflat în suscesiune să se împartă egal între ambii erezi.

Menține dispozitivul sentinței apelate în ce privește eșirea din indiviziune și plata legatelor în limitele însă ale disponibilului la 1230 lei 34 bani.

Respinge apelul D-lui N. Vrăbiescu.

(ss) *Ath. C. Chivu, G. D. Economu, Sc. Popescu, A. Costescu*

PROCES-VERBAL No. 18

Anul 1895, Februarie 5.

Având în vedere petițiunile D-nei Olga Stolojan și a D-lui N. Vrăbiescu, înregistrată la No. 9.154 și 9.158/94 prin care cer rectificarea dispozitivului deciziunii civile a acestei Curți No. 217/94 în sensul că disponibilul ar fi de 36.230 lei, 34 bani, cum s'a trecut printr'o eroare de calcul.

Având în vedere că D-l N. Vrăbiescu mai pretinde că tot printr'o eroare materială de redacțiune asupra concluziunilor sale s'a omis a se prevedea în dispozitiv condamnarea D-nei Olga Stolojan la plata legatului său în sumă de 30.000 lei cu procente de la 13 Decembrie 1891, data chemării în judecată, și cere a se îndrepta și această eroare.

In ce privește primul cap de cerere.

Având în vedere că de și în calculul masei successorale a def. Iulian Vrăbiescu s'a coprins întreaga donațiune a minorului Romulus Vrăbiescu, compusă din moșia Frățilești, acaretele arse și magazinele din Brăila, care reprezintă valoarea de 497.769 lei, când însă s'a făcut calculul rezervei, spre a se vedea ce mai lipsește ambilor moștenitori rezervatari, adică D-nei Stolojan, și minorului Romulus Vrăbiescu, pentru întregirea rezervei, s'a omis a se trece în donațiunea minorului și valoarea magaziiilor, în sumă de 35.000 lei, din care cauză disponibilul a fost redus la suma de 1.230 lei, 34 bani.

Având în vedere că în calculul rezervei trebuie să se coprindă dota D-nei Stolojan în sumă de 115.250 lei și donațiunea minorului Romulus Vrăbiescu în suma de 497.769 lei, care sume întrunite dau un total de 613.019 lei, că rezerva ambilor moștenitori fiind de 640.754 lei 66 bani, pentru împlinirea ei mai trebuie 27.735 lei și 66 bani, că această sumă luându-se din suma de 63.966 lei, care reprezintă activul găsit în succesiunea lui *de cuius* după deducere sarcinilor, suma rămasă disponibilă este de 36.230 lei, 34 bani, iar nu 1.230 lei, 34 bani, cum din eroră s'a trecut în dispozitiv.

Că dar acest cap de cerere găsindu-se fondat, cată a se admite rectificarea.

In ce privește al doilea cap de cerere

Având în vedere că prin acțiunea sa D-l N. Vrăbiescu a cerut plata legatului său.

Având în vedere că atât din considerantele cât și din dispozitivul deciziunii Curței reese obligațiunea pentru D-na Olga Stolojan de a plăti legatele prevădute în testamentul def. Iulian Vrăbiescu, însă în limitele disponibilului.

Având în vedere că cererea D-lui Vrăbiescu nu intră în previsionsile art. 292 pr. Civ.

Considerând că dacă D-l N. Vrăbiescu crede că Curtea a uitat a se pronunța asupra unui punct cerut, calea ce trebuie să ia este a revizuirii, iar nu a rectificării.

Pentru aceste considerațiuni, de acord cu concluziunile D-lui Procuror St. Stătescu.

In virtutea art. 292 pr. Civ. dispune :

A se face îndreptare în josul originalului și copieii deciziunii No. 217/94, că disponibilul în limitele căruia are a se plăti de D-na Olga Stolojan legatele prevăzute în testamentul def. Iulian Vrăbiescu este de 36.230 lei, 34 bani, iar nu de 1.230 lei, 34 bani.

Respinge cererea D-lui N. Vrăbiescu de a se rectifica dispozitivul în sensul de a se obliga D-na Olga Stolojan a plăti legatul în suma de 30.000 lei cu procente de la 13 Decembrie 1891.

(ss.) Ath. C. Kivu, G. D. Economu, S. Popescu, Al. Costescu

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă în două volume :

CODICELE CIVIL

ADNOTAT CU JURISPRUDENTA ROMANA

Cuprinzând și un apendice

de hotărârile pronunțate de Inalta Curte de Casație, Curțile de Apel și Tribunalele de județ, asupra fie-cărui articol în parte

DIN VECHILE LEGIURI

CARAGEA SI CALIMACH

și asupra

REGULAMENTELOR ORGANICE ALE MUNTENIEI ȘI MOLDOVEI

cu numărul, data și colecțiunile în care ele se găsesc publicate

DE

C. CHRISTESCU

Primul Grefier al Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Comandele se pot face și prin cărți postale adresate direct autorului. Ele vor fi executate la moment odată ce prețul lor va fi primit, fie prin mandat postal a cărui taxă privește pe cumpărător, fie în oricare alt mod. Costul pentru expedierea exemplarelor este în comptul autorului.

Prețul ambelor volume broșate este de lei 12, și ediția de lux (chârtie velină) de lei 14, iar legată în piele peste tot, ambele volume la un loc, e de lei 14 și 16.

POȘTA ADMINISTRAȚII

D-nii abonați ai ziarului, sunt cu insistență rugați d'a bine voi să țină seamă de sacrificiile ce ne am impus și a ne trimite achitarea abonamentelor datorite către administrație, **Calea Rahovei No. 5**, vis-a-vis de Palatul de Justiție, la tipografia **Codreanu & Săvoiu**.

Abonații din provincie vor bine voi a ne trimite costul prin mandate postale pentru cari vor primi chitanțe.

D-nii Grefierii de Curți și Trib., precum și d-nii Șefii de Portareii de prin județe, cari au onoarea d'a fi membrii corespondenței ai ziarului nostru, sunt rugați să bine-voiască a ne trimite regulat, ea și în trecut spre publicare, atât hotărârile importante din punct de vedere juridic cât și toate informațiile relative la procesele mari și cari interesează lumea juridică. De asemenea sunt rugați a ne trimite și **listele de protestele polițelor** în cari se vor nota și numele firmelor comerciale ce se declară în stare de faliment cu toate detaliile, așa după cum le publicăm în rubrica „**Insolvențe și Informații la falimente**“.

Toate acestea rugăm a ni se trimite regulat în fie-care săptămână până Joia, spre a se putea publica la timp.

Administrația.

PETRE BORS

AVOCAT

15 — Strada Columb — 15